

Schadeverhaal door de gemeente Hellevoetsluis op daders van vernielingen, vandalisme en inbraken

Afdeling Bestuursondersteuning, mei 2008

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Melding en Aangifte doen (nieuwe, voorgestelde werkwijze)	5
2. Centrale registratie vandalisme- en inbraakschade	6
3. Schaderegeling	7
3.1 Politie	8
3.2 Openbaar Ministerie (schadebemiddelaars)	8
3.3 Openbaar Ministerie (schadeverhaal tijdens het strafproces)	10
3.4 Halt (bemiddeling bij minderjarige verdachten)	10
3.5 Civiele partijstelling	12
4. Taken van de Regisseur Schadeverhaal	13
4.1 Centrale registratie van alle vernielingen	13
4.2 Aangifte bij de politie	13
4.3 Schadeverhaal via HALT	13
4.4 Schadeverhaal via OM (schadebemiddeling dan wel voeging in het strafproces)	13
4.5 Verhalen van de schade door de gemeente (civiele partijstelling)	14
4.6 Centrale registratie vandalismeschade en inbraken (financieel)	14
5. Hoeveelheid aangiften en financiële schade	15
5.1 Aangiften	15
5.2 Financiële schade	16
6. Aanbevelingen	17
<i>Bijlage 1. Intern schadeformulier</i>	19
<i>Bijlage 2. Civiele partijstelling brief</i>	21
<i>Bijlage 3. Civiele partijstelling brief ouders</i>	22
<i>Bijlage 4. Doorlopende machtiging</i>	23
<i>Bijlage 5. Deelnemers werkgroep “Schadeverhaal”</i>	24

Inleiding

Vanuit de werkgroep sociale veiligheid en naar aanleiding van de Nota Vandalisme (besluitnummer 20070906) is de werkgroep “Schadeverhaal door de gemeente Hellevoetsluis op daders van vernielingen, vandalisme en inbraken” geformeerd. Eén van de aanbevelingen in de nota Vandalisme is het verhalen van schade op daders van vernielingen.

Gebleken is dat van de vele duizenden euro's vandalisme- en vernielingsschade die door de gemeente wordt geleden, onvoldoende wordt verhaald op de daders. Alleen met betrekking tot graffitischade wordt getracht de daders aansprakelijk te stellen voor de schoonmaakkosten.

Uit onderzoek is gebleken dat er van vernielingen en vandalisme met betrekking tot scholen en overige gemeentelijke gebouwen vaak wel aangifte wordt gedaan. Van vernieling en vandalisme aan straatmeubilair wordt echter nagenoeg geen aangifte gedaan.

Uit onderzoek is ook gebleken dat er van inbraken in gemeentelijke panden weliswaar bijna altijd aangifte wordt gedaan bij de politie, echter dat het verhalen van de schade op de daders onvoldoende gebeurt.

Overzicht huidige aangiftes en schadeverhaal gemeente Hellevoetsluis

	Aangifte		Daders aansprakelijk stellen (schade verhalen)	
	<i>Wel</i>	<i>Niet of onvoldoende</i>	<i>Wel</i>	<i>Niet of onvoldoende</i>
Graffiti	X		X	
Vernielingen en vandalisme aan straatmeubilair		X		X
Vernielingen en vandalisme m.b.t. scholen	X			X
Vernielingen en vandalisme gemeentelijke gebouwen	X			X
Inbraken in scholen	X			X
Inbraken in gemeentelijke gebouwen	X			X

Op het moment dat het Openbaar Ministerie of bureau Halt schriftelijk tracht te communiceren met de gemeente over het verhalen van de schade, gaat het veelal mis. Het door het Openbaar Ministerie toegezonden antwoord- en voegingformulier wordt vaak niet teruggestuurd. Hetzelfde gebeurt met het kennisgeving- en schadeformulier van bureau Halt.

Eén van de geconstateerde problemen is dat degene die aangifte bij de politie doet (veelal de beheerder van een gemeentelijk gebouw) niet werkzaam is binnen het gemeentehuis. De gebouwbeheerder doet uit naam van de gemeente aangifte bij de politie. Wanneer voornoemde formulieren door het OM of bureau Halt naar het gemeentehuis worden gezonden, komen ze niet direct bij de juiste persoon terecht. Binnen het gemeentehuis is bijvoorbeeld niet bekend dat de gebouwbeheerder aangifte heeft gedaan. De formulieren blijven als het ware enige tijd “zweven” binnen het gemeentehuis.

Wanneer uiteindelijk de formulieren op de juiste plaats aangekomen zijn (bij degene die aangifte heeft gedaan of een ambtenaar die de zaak afhandelt, is vaak de termijn van respectievelijk 14 en 10 dagen voor het terugsturen van de formulieren verlopen. Daarnaast is gebleken dat het zeer moeizaam is om rekeningen van de gerepareerde schades terug te vinden in de financiële administratie, veelal omdat er zogenaamde bulkrekeningen gemaakt worden door onder andere de glasreparateurs.

Het gevolg hiervan is dat de schade die de gemeente ondervindt van vandalisme, vernielingen en inbraken bijna geheel voor rekening is voor de gemeente en indirect voor de inwoners van Hellevoetsluis. Indien de daders door de politie worden aangehouden, worden zij weliswaar strafrechtelijk vervolgd, echter de financiële schade hoeven ze niet te vergoeden. Ook stelt de gemeente de daders veelal niet civiel aansprakelijk voor de door hen aangerichte schade.

De opdracht die de werkgroep van de werkgroep Sociale Veiligheid heeft meegekregen is het ontwikkelen van een protocol 'schadeverhaal door de gemeente Hellevoetsluis op daders van vernielingen en vandalisme'. Zoals eerder genoemd is dit protocol uitgebreid met alle inbraken in gemeentelijke gebouwen. Het voorgestelde protocol is dus bruikbaar voor zowel vandalisme-, vernielingsschade als ook inbraakschade.

Aanbevolen wordt om dit protocol in alle voornoemde schadegevallen te implementeren.

Door middel van dit protocol wordt bereikt dat:

1. de financiële schade verhaald wordt op de daders van vernielingen, vandalistisch gedrag en inbraken;
2. het aantal vernielingen, overig vandalistisch gedrag en inbraken, veelal veroorzaakt door jongeren verminderd wordt;
3. de jongeren en hun omgeving bewust gemaakt worden van hun asociale gedrag en de schadelijke gevolgen hiervan.

Door de implementatie van het door de werkgroep voorgestelde plan, zal er binnen de gemeente Hellevoetsluis een werkwijze ontstaan die zal leiden tot het consequent verhalen van schade op aangehouden daders van vandalisme, vernielingen en inbraken.

1. Melding en Aangifte doen (nieuwe, voorgestelde werkwijze)

Schade aan gemeentelijke eigendommen kan door verschillende personen of afdelingen worden geconstateerd en gemeld. Bijvoorbeeld door:

- burgers;
- medewerkers van de afdeling stedelijk beheer;
- beheerders van gebouwen die eigendom zijn van de gemeente.

De burger meldt de schade bij het gemeentelijk meldpunt (**330 250**), waar met een digitaal schademeldingsformulier het feit wordt geregistreerd. Het meldingsformulier wordt doorgevoerd naar de **regisseur schadeverhaal**, die verantwoordelijk is voor het doen van aangifte. Komt de melding van de beheerder van een gemeentelijk gebouw of via een andere interne afdeling, dan wordt deze melding direct doorgezet naar de daartoe aangewezen ambtenaar (**regisseur schadeverhaal**). Deze maakt een schademeldingsformulier, informeert schriftelijk de desbetreffende budgethouder alsmede de afdeling financiën en doet aangifte bij de politie. De schademeldingsformulieren worden door de **regisseur schadeverhaal** in overleg met de afdeling DIV voorzien van een uniek gemeentelijk zaakdossiernummer (een zgn. oormerk).

De melding moet minimaal de volgende informatie bevatten:

- omschrijving van wat vernield is;
- tijdstippen waar binnen de vernieling heeft plaatsgevonden;
- gegevens van een mogelijke dader;
- bij bekladding, informatie over racistische of antisemitische teksten ;
- inschatting van de geleden schade;
- zo mogelijk foto's (foto's geven vaak een duidelijk beeld van hetgeen is vernield).

De **regisseur schadeverhaal** zorgt er voor dat het schademeldingsformulier (bijlage 1) bij de afdeling DIV voorzien wordt van een unieke zaakdossiernummer.

De **regisseur schadeverhaal** vult namens de gemeente twee keer per week via internet het zogenaamde "bulkaangifteformulier" van de politie in. Zoals de benaming van het formulier al aangeeft kan met dit formulier een bulk aan (vaak kleinere schades en graffitimeldingen) naar de politie verzonden. Op deze manier hoeft niet voor elke (kleine) schade een apart aangifteformulier ingevuld en opgestuurd te worden.

Indien de dader bekend is, zal er door de **regisseur schadeverhaal** persoonlijk aan het politiebureau aangifte gedaan worden daar dit niet mogelijk is via internet te doen.

Wanneer de aangifte door de politie verwerkt is, dient de aangifte door de **regisseur schadeverhaal**, namens de gemeente te worden ondertekend. Deze **regisseur schadeverhaal** dient hiervoor gemandateerd te worden (zie bijlage 4). De **regisseur schadeverhaal** zorgt er voor dat de aangifte bij de afdeling DIV voorzien wordt van een unieke zaakdossiernummer.

Een afschrift van de aangifte zal, voorzien van voornoemde zaakdossiernummer, opgeslagen worden door de **regisseur schadeverhaal** tbv. eventueel later schadeverhaal. Tevens zal een kopie van de aangifte voorzien van voornoemde zaakdossiernummer ter informatie worden verzonden naar de betreffende budgethouder binnen de gemeente. De budgethouder (bijvoorbeeld de afdeling Samenlevingszaken met betrekking tot scholen, sportcomplexen en buurthuizen) weet dan dat, wanneer de rekening van herstel of vervanging binnenkomt, de kosten het gevolg zijn van vernieling of vandalisme. Hiermee is het aangifte proces afgerond.

2. Centrale registratie vandalisme- en inbraakschade

Het **doel** van centrale registratie van vandalisme- en inbraakschade is:

- inzicht krijgen in de totale kosten als gevolg van vandalisme in een bepaalde periode;
- rekeningen van vandalismeschades gemakkelijker te kunnen vinden.

Op een bepaald moment komt de rekening van herstel, van het schoonmaken of het vervangen van het vernielde of gestolen object bij de gemeente binnen. Voordat de rekening wordt betaald, dient de budgethouder deze te controleren en te fiatteren. De budgethouder geeft daarbij aan van welk budget en op welke kostenpost de kosten moeten worden geboekt. De budgethouder dient daarbij de mogelijkheid te krijgen om de rekeningen die het gevolg zijn van vernieling of vandalisme in een eigen totaaloverzicht te zetten.

De **regisseur schadeverhaal** zorgt er voor dat de rekening bij de afdeling DIV voorzien wordt van een uniek zaakdossiernummer.

Door dit unieke zaakdossiernummer kunnen op eenvoudiger wijze overzichten uit het financiële systeem worden gehaald en worden de totale kosten als gevolg van vernielingen en vandalisme zichtbaar.

Deze informatie kan worden gebruikt als sturings- of als communicatiemiddel. Eén van de doelen van het verhalen van de schade is om de bewoners van Hellevoetsluis bewust te maken van het feit dat vandalisme veel (gemeenschaps)geld kost en de aangiftebereidheid te verhogen. Dit kan bereikt worden door het periodiek publiceren van vandalismecijfers en schadebedragen in bijvoorbeeld Helius.

3. Schaderegeling

Om te zorgen dat slachtoffers schadeloos worden gesteld zijn hiervoor mogelijkheden in de wet op basis van de regeling opgenomen. Slachtoffers met schade (benadeelden) kunnen zich op basis van artikel 51a Wetboek van Strafvordering als civiele partij in het strafproces voegen.

Artikel 51a Wetboek van Strafvordering:

1. *Degene die rechtstreeks schade heeft geleden door een strafbaar feit, kan zich terzake van zijn vordering tot schadevergoeding als benadeelde partij voegen in het strafproces.*
2. *Indien de in het eerste lid genoemde persoon ten gevolge van het strafbare feit is overleden, kunnen zich voegen diens erfgenamen terzake van hun onder algemene titel verkregen vordering en de personen, bedoeld in artikel 108, eerste en tweede lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek terzake van de daar bedoelde vorderingen.*
3. *De in het eerste en tweede lid bedoelde personen kunnen zich eveneens voor een deel van hun vordering voegen.*

Er zijn echter wel een aantal voorwaarden waaraan men moet voldoen. De vordering van de benadeelde partij moet eenvoudig van aard zijn. Dat wil zeggen de rechter moet zonder veel onderzoek de schade en de hoogte van de schade kunnen vaststellen. Daarnaast moet de schade rechtstreeks voortvloeien uit het jegens het slachtoffer gepleegde strafbare feit. Dit feit moet op de tenlastelegging van de officier van Justitie staan (en door de rechter worden bewezen verklaard). Het maakt niet uit of het om een misdrijf of een overtreding gaat. Daarnaast kunnen alleen die schadebedragen worden gevorderd die niet onder een verzekeringsdekking vallen. Indien de verzekeringsmaatschappij de benadeelde schadeloos stelt, kan de verzekeringsmaatschappij via een civiele procedure de dader hiervoor aansprakelijk stellen.

De benadeelde is ermee gebaat om in een zo vroeg mogelijk stadium zijn schade vergoed te krijgen. Om hieraan tegemoet te komen zijn er schadebemiddelaars binnen het parket werkzaam. Er is zowel schadebemiddeling in de politiefase als in de OM fase mogelijk. Wanneer de schade succesvol verhaald is op de dader of de ouders/verzorgers van de dader, ontvangt de gemeente het schadebedrag. Deze ontvangsten kunnen ook via een unieke inkomstenpost worden geormerkt. Hierdoor ontstaat inzicht in succesvol verhaal. Ook deze informatie kan als resultaat van handelen worden benut in de communicatie naar de burger.

Schaderegeling is het proces waarbij getracht wordt een schaderegeling tot stand proberen te brengen tussen het slachtoffer en de verdachte.

Dit kan op vijf verschillende wijzen.

1. Politie (kleine, zgn. ‘boter bij de vis’ zaken).
2. Openbaar Ministerie (schadebemiddeling voorafgaand aan het strafproces).
3. Openbaar Ministerie (schadeverhaal tijdens het strafproces).
4. Halt (bemiddeling bij minderjarige verdachten).
5. Civiele partijstelling.

3.1 Politie

Iemand die slachtoffer is geworden van een misdrijf komt doorgaans het eerst met de politie in contact. De politie moet de belangen van het slachtoffer zo goed mogelijk behartigen.

Aandacht voor de geleden schade en schadebemiddeling hoort daar ook bij.

De politie kan, voorafgaand aan de eventuele aangifte, een regeling treffen tussen de verdachte en de benadeelde. Daarbij wordt de schade door de verdachte direct vergoed. Dit is alleen mogelijk als beide partijen hiermee akkoord gaan. Bij deze zogenoemde boter-bij-de-vis-zaken gaat het om kwesties waarbij er relatief weinig (zoals een kapotte ruit waar een bal doorheen is gegaan) schade is. In overige zaken kunnen schaderegelingen worden opgezet door de schadebemiddelaars van het Openbaar Ministerie.

3.2 Openbaar Ministerie (schadebemiddelaars)

Bij alle parketten zijn één of meerdere schadebemiddelaars aangesteld. De schadebemiddelaar treedt op als tussenpersoon tussen het slachtoffer en de dader en probeert overeenstemming te bereiken over een schadebedrag aan het slachtoffer. Vervolgens probeert deze de verdachte de schade te laten betalen.

De taken van de schadebemiddelaar zijn in hoofdlijnen tweeledig.

1. Het tot stand brengen (bemiddelen, uitvoeren en bewaken) van schaderegelingen.
2. Het informeren van het resultaat van de bemiddeling aan de officier van justitie, door middel van een verslag schadebemiddeling. Het onderhouden van contacten met de netwerkpartners slachtofferzorg vanuit een centrale positie in het netwerk.

Een schadebemiddelaar van het OM kan proberen om een schaderegeling tussen het slachtoffer en de verdachte tot stand te brengen. Deze schadevergoeding kan buiten de rechtszaak om geregeld worden. Algemene voorwaarden voor het starten van de schadebemiddeling zijn, dat het slachtoffer kenbaar gemaakt heeft dat hij schadevergoeding wenst én dat de verdachte is opgespoord. Pas dan bevordert het OM een regeling van de schade tussen verdachte en slachtoffer.

Op basis van de schadeopgave door de benadeelde in de aangifte, wordt de verdachte geïnformeerd over de omvang van de schade, zonder daarbij een bedrag te noemen. In diens verklaring staat vermeld of hij bereid is de schade te vergoeden en zo nee, waarom niet. Wil hij wel vergoeden maar kan hij dit niet, dan moet de reden eveneens vermeld worden in het proces-verbaal van verhoor.

Alle processen-verbaal van aangifte komen binnen op het parket en worden beoordeeld door de secretaris. De secretaris kan zien of er reeds een schadebemiddelingstraject is ingezet.

De administratie van het parket stuurt een eerste schrijven, inclusief antwoord- en voegingformulier, aan de gemeente met het verzoek binnen 14 dagen te reageren.

Het is belangrijk dat bij de aangifte duidelijk staat aangegeven wie de contactpersoon (**regisseur schadeverhaal**) is, zodat er een rechtstreekse lijn ontstaat en de stukken tijdig op de juiste plaats terechtkomen.

De gemeente dient het formulier te onderbouwen met de volgende informatie:

- gegevens van de benadeelde partij: dit is de gemeente;
- bank of girorekening, onderbouwd met een kenmerk;
- gemachtigde van benadeelde: dit is de persoon die namens de gemeente gemachtigd is tot schadeverhaal. Hiervoor kan het college een standaard machtiging verlenen aan iemand door bijgevoegde machtiging in te vullen en te ondertekenen. Dit document dient met het formulier meegezonden te worden;
- een nota die de juiste schade onderbouwt dient altijd als bijlage te worden toegevoegd.

Het voegingformulier wordt bij de slachtofferadministratie van het parket ontvangen.

1. Afhankelijk van de beoordeling om tot schadebemiddeling over te gaan, zal het formulier binnen de afdeling schadebemiddeling worden nagekeken. Na controle wordt er al dan niet een schadebemiddeling in de OM-fase gestart. Dit is mede afhankelijk van een goed ingevuld en onderbouwd voegingformulier met daarop relevante opgevoerde schadeposten.
2. Aan de hand van het geretourneerde voegingformulier, checkt de schadebemiddelaar of hier sprake is van bemiddelbare zaken. Hiervoor zal navraag worden gedaan bij de beoordelaar. Het voegingformulier wordt bij de slachtofferadministratie van het parket ontvangen.
3. Afhankelijk van de beoordeling om tot schadebemiddeling over te gaan, zal het formulier binnen de afdeling schadebemiddeling worden nagekeken. Na controle wordt er al dan niet een schadebemiddeling in de OM-fase gestart. Dit is mede afhankelijk van een goed ingevuld en onderbouwd voegingformulier met daarop relevante opgevoerde schadeposten.
4. Aan de hand van het geretourneerde voegingformulier, checkt de schadebemiddelaar of hier sprake is van bemiddelbare zaken. Hiervoor zal navraag worden gedaan bij de beoordelaar.

De schadebemiddelaar neemt na controle van het voegingformulier contact op met de verdachte en probeert tot een betalingsregeling te komen.

De schadebemiddelaar streeft er naar om kort na het opstarten van de bemiddeling, maar zeker binnen 6 maanden, het geld te ontvangen. Afhankelijk van de hoogte van de schade en de draagkracht van de verdachte bestaat er een mogelijkheid om in termijnen (maximaal 6) te betalen. De schadebemiddelaar zorgt voor schriftelijke informatie over de betalingen zowel aan de benadeelde als aan de verdachte.

Het schadebedrag wordt met tussenkomst van het OM doorgestort aan de benadeelde. Indien de gemeente een kenmerk heeft opgegeven zal dit hierbij worden vermeld.

De schadebemiddelaar maakt een bemiddelingsrapport voor het dossier en geeft hierin duidelijk de resultaten aan. De secretaris op het parket beoordeelt welke afdoening de strafzaak krijgt en houdt hierbij rekening met de resultaten van de schadebemiddeling.

Als de schaderegeling is geslaagd, kan de officier van justitie het volgende doen:

- de officier van justitie kan besluiten om de verdachte niet te vervolgen (een ‘sepot’). Hij kan daarbij het betalen van een schadevergoeding als voorwaarde stellen. Als de verdachte niet betaalt, wordt de strafzaak toch voortgezet;
- de officier van justitie kan de verdachte voorstellen om een geldbedrag te betalen (een schikking of een transactie). Als de verdachte het bedrag betaalt, wordt hij niet verder vervolgd. Het betalen van een transactie staat los van de schadevergoeding. Het kan dus voorkomen dat de verdachte een schadevergoeding én een transactie moet betalen;
- de officier van justitie kan de strafzaak voortzetten. In de behandeling kan worden meegenomen dat er afspraken zijn gemaakt over schadevergoeding door de verdachte.

3.3 Openbaar Ministerie (schadeverhaal tijdens het strafproces)

Indien een schadebemiddeling (deels) is mislukt, of de verdachte wordt direct gedagvaard, zullen alle stukken in het dossier worden gevoegd (het antwoordformulier alsmede het voegingformulier). Voor de zitting wordt het voegingformulier gecontroleerd door Slachtofferhulp Nederland. Op het parket zitten 2 voegingadviseurs. Bij een niet goed ingevuld voegingformulier zal de voegingadviseur contact opnemen met het slachtoffer. Als het voegingformulier is gecontroleerd wordt dit weer in het dossier gevoegd en zal de vordering op zitting worden behandeld. De rechtbank doet uitspraak en neemt tevens een beslissing over het gevorderde bedrag.

Taak van de gemeente:

Voegingformulier en antwoordformulier binnen 14 dagen volledig ingevuld, onderbouwd en ondertekend retourneren (door de **regisseur schadeverhaal**)

3.4 Halt (bemiddeling bij minderjarige verdachten)

Strafrechtelijk minderjarige verdachten zijn jongeren van 12 tot 18 jaar, die door de politie zijn aangehouden voor bijvoorbeeld vernieling, (winkel)diefstal of overlast met vuurwerk. Ze krijgen de keuze: naar justitie of naar Halt. Via een Halt-procedure kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met Justitie. In zo’n geval is er een relatie tussen de gemeente, de politie en Halt.

Voor een succesvolle Halt-afdoening is het nodig dat:

- de jongere en zijn ouders instemmen met deelname;
- de jongere de gemaakte afspraken volledig nakomt;
- er geen sprake is van ernstige, achterliggende problematiek.

De Halt-afdoening heeft een hoog slagingspercentage: ruim 90% van de jongeren sluit de Halt-afdoening positief af.

De minderjarige verdachte komt in aanmerking voor een Halt-procedure bij de volgende criteria:

- de jongere is 12 tot 18 jaar;
- de jongere is o.a. aangehouden voor vernieling en graffiti (art 350 Sr);
- de jongere bekent het gepleegde feit;
- de jongere is maximaal éénmaal eerder bij Halt geweest en dat moet minstens een jaar geleden zijn;
- de jonger stemt in met de verwijzing naar Halt.

N.B. Wanneer er niet aan alle criteria wordt voldaan, mag de politie alleen naar Halt verwijzen met toestemming van de officier van Justitie. Dit kan bijvoorbeeld:

- *als bij een delict in groepsverband ook jongeren van 18 tot 21 jaar betrokken zijn;*
- *als het een niet Halt-waardig maar wel vergelijkbaar delict betreft;*
- *als de jongere om religieuze of culturele redenen niet bekent, maar wel naar Halt wil.*
Van het vrijwillige karakter van Halt kan echter nooit afgeweken worden.

Bij doorverwijzing naar Halt, ontvangt de medewerker van Halt de gegevens door middel van het landelijk overdrachtformulier van de politie. Bij dit formulier is de aangifte gevoegd. De gemeente (in dit geval de **regisseur schadeverhaal**) krijgt als benadeelde partij van Halt een kennisgeving en schadeformulier toegestuurd. Het formulier dient volledig ingevuld, onderbouwd met offertes (pro forma rekeningen) of rekeningen en ondertekend binnen 10 dagen naar Halt retour gestuurd te worden.

Na retourkomst van het formulier worden de jeugdige dader(s) en de ouders uitgenodigd voor een gesprek en wordt nagegaan wat het aandeel van deze jeugdige(n) in het geheel is. Jongeren betalen voor dat deel dat ze aan schade hebben aangericht. Wanneer de jongere bekent en mee wil werken aan schadebemiddeling, zal een overeenkomst worden opgesteld. Hierin staat het schadebedrag waarvoor Halt gaat bemiddelen. Dit kan afwijken van het bedrag dat de gemeente claimde. In dat geval wordt eerst contact met de gemeente opgenomen om de afwijking te bespreken.

Wanneer de schadeovereenkomst door beide partijen is ondertekend, kan de betaling plaats vinden. Tijdens het gesprek wordt samen met de jongere(n) en ouder(s) bepaald in hoeveel termijnen de jongere(n) het bedrag zal (zullen) gaan betalen en krijgt (krijgen) de jongere(n) van de gemeente acceptgiro's thuis toegestuurd. Het is afhankelijk van de draagkracht van de jongeren en of ouders voor hoeveel termijnen wordt gekozen.

Een jongere kan de veroorzaakte schade soms niet zelf herstellen. In dat geval moet (een deel van) het schadebedrag aan de benadeelde worden terugbetaald. Halt stelt hiervoor, in overleg met de benadeelde en de jongere, een schaderegeling op. Bij jongeren van 12 en 13 jaar, die niet wettelijk aansprakelijk zijn voor schade, wordt geprobeerd om buiten de Halt-procedure om met de ouders tot een schaderegeling te komen.

Wanneer de schade is betaald, tekent de gemeente een bewijs van ontvangst. Dit is tevens een finale kwijting. Verdere schade kan dan niet meer op deze jeugdige dader worden verhaald.

Taken van de gemeente:

- bij de aangifte een contactpersoon en evt. het kenmerk van de zaak aangeven;
- claimformulier binnen 10 dagen volledig ingevuld, onderbouwd met offertes of rekeningen en ondertekend retour sturen;
- ondertekenen schadeovereenkomst en instemmen met finale kwijting;
- ondertekenen van bewijs van ontvangst.

De jeugdzaken die niet voldoen aan bovengenoemde Halt-criteria zal het OM verder in behandeling nemen. Deze jeugdzaken zullen voor wat betreft het schadeverhaal op dezelfde wijze worden verwerkt als bij meerderjarige verdachten. Indien voor het plegen van vernieling of vandalistisch gedrag een groep is aangehouden, kan het zijn dat een aantal jongeren naar Halt en een aantal van hen naar het OM wordt verwezen. In dat geval maken Halt en het OM goede afspraken met elkaar. Halt neemt vervolgens contact op met de gemeente en verstuurt de claim namens Halt en het OM. Halt draagt zorg voor het doorsturen van de ingevulde en onderbouwde claim van de gemeente naar het OM. Beide organisaties starten de bemiddelingstrajecten, waarbinnen de jongeren verantwoordelijk worden gesteld voor het totale bedrag van de schade gedeeld door het aantal groepsleden dat aansprakelijk gesteld kan worden. De trajecten verlopen vervolgens als beschreven in deze notitie.

3.5 Civiele partijstelling

De basis hiervoor is gelegd in artikel 51a Wetboek van Strafvordering. Indien de dader jonger is dan 14 jaar, kunnen de ouders aansprakelijk worden gesteld. In veel gevallen is de dader voor de schade verzekerd (WA verzekering) en zal de verzekering de schade wettelijk moeten vergoeden.

Indien er geen of geen succesvolle bemiddeling van het Halt en/of van het Openbaar Ministerie heeft plaatsgevonden kan de gemeente, via een civiele procedure, op basis van het burgerlijk wetboek de dader aansprakelijk stellen.

De **regisseur schadeverhaal**, start in overleg met de juristen van de afdeling bestuursondersteuning van de gemeente een civielrechtelijke procedure. Deze procedure kan gestart worden door het aanschrijven van de dader of de ouders/verzorgers van de dader met een brief. In de brief wordt de dader aansprakelijk gesteld voor de geleden schade en wordt hem verzocht de schade te betalen. Wanneer geen gevolg wordt gegeven aan deze brief, kan de gemeente overwegen verdere juridische stappen te ondernemen. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met de kosten die verbonden zijn aan een verdere civielrechtelijke procedure. Deze civielrechtelijke stappen worden expliciet door de juridisch medewerker van de gemeente gevoerd in samenwerking met een extern in te huren advocaat. Naast de kosten voor de inhuur van advocaat dienen tevens het griffierecht betaald te worden, dit varieert van 61 euro tot 201 euro (tarieven februari 2008).

De **regisseur schadeverhaal** behoudt de coördinatie en informeert de budgethouder en de afdeling financiën over de voortgang van het proces.

4. Taken van de Regisseur Schadeverhaal

4.1 Centrale registratie van alle vernielingen

De regisseur schadeverhaal zorgt voor centrale registratie van alle vernielingen aan gemeentelijke eigendommen. Deze meldingen komen binnen via:

- het gemeentelijk meldpunt (330250), alwaar een meldingsformulier wordt opgemaakt;
- de dienst gemeentewerken of de beheerder van een gemeentelijk gebouw.

De regisseur schadeverhaal:

- maakt een intern schademeldingsformulier;
- zorgt er voor dat alle schadeformulieren in overleg met DIV een uniek zaakdossiënummer krijgen;
- informeert de desbetreffende budgethouder;
- informeert de afdeling financiën.

4.2 Aangifte bij de politie

De regisseur schadeverhaal:

- doet aangifte van alle vandalismeschades m.b.t. gemeente-eigendommen bij de politie, middels een internetaangifte, dan wel bij een bekende dader middels een normale aangifte (er wordt dus geen aangifte meer gedaan door gemeentewerken of door beheerders van gemeentelijke gebouwen);
- zorgt er voor dat alle aangiftes bij DIV worden voorzien van hetzelfde zaakdossiënummer als het schademeldingsformulier;
- verzendt het schademeldingsformulier en een kopie van de aangifte aan de budgethouder.

4.3 Schadeverhaal via HALT

De regisseur schadeverhaal:

- vult, indien noodzakelijk, binnen tien dagen een kennisgeving- en schadeformulier in voor bureau Halt;
- zorgt dat de rekening (of eventueel offertes) van de schade bij dit formulier gevoegd wordt;
- ondertekent de schadeovereenkomst en stemt in met finale kwijting;
- ondertekent het bewijs van ontvangst.

4.4 Schadeverhaal via OM (schadebemiddeling dan wel voeging in het strafproces)

De regisseur schadeverhaal:

- vult het antwoordformulier + voegingformulier in en stuurt dit binnen 14 dagen volledig ingevuld, onderbouwd en ondertekend retour;
- zorgt dat een nota die de juiste schade onderbouwt als bijlage wordt toegevoegd.

4.5 Verhalen van de schade door de gemeente (civiele partijstelling)

De regisseur schadeverhaal:

- start een civielrechtelijke procedure in overleg met een juridisch medewerker van de afdeling Bestuursondersteuning. Deze procedure kan gestart worden door het aanschrijven van de dader of de ouders/verzorgers van de dader met een brief. In de brief wordt de dader aansprakelijk gesteld voor de geleden schade en wordt hem verzocht de schade te betalen;
- overlegt met een jurist van de afdeling Bestuursondersteuning om verdere juridische stappen te ondernemen, wanneer geen gevolg wordt gegeven aan deze brief. Wanneer hiertoe besloten wordt, wordt door de regisseur schadeverhaal een overdrachtdossier opgemaakt. De civielrechtelijke stappen worden door een juridisch medewerker van de afdeling Bestuursondersteuning en een externe advocaat gevoerd;
- behoudt de coördinatie en informeert de budgethouder en de afdeling financiën over de voortgang van het proces.

4.6 Centrale registratie vandalismeschade en inbraken (financieel)

De regisseur schadeverhaal:

- geeft inzicht in de totale kosten als gevolg van vandalisme en inbraken in een bepaalde periode;
- rapporteert elk kwartaal aan management en college over binnengekomen schades en over de actuele zaken;
- laat deze rapportages ook onderdeel uitmaken van werkprocessen en ambtelijke en bestuurlijke overleggen met politie;
- zorgt ervoor dat in de financiële rapportages aan de raad de kosten van vernieling en vandalistisch gedrag duidelijk en overzichtelijk opgenomen zijn;
- maakt raad en college deelgenoot van de bevindingen, van schadeoverzichten en van lopende procedures;
- stimuleert de burgerschapszin door regelmatig te communiceren naar buiten. Maakt met de voorlichters van de afdeling Bestuursondersteuning een communicatieplan. De burger dient niet alleen op de hoogte te worden gebracht van de kosten die gepaard gaan met vernieling en vandalisme, de burger moet ook weten wat de gemeente er aan doet.

5. Hoeveelheid aangiften en financiële schade

5.1 Aangiften

Om inzicht te krijgen in de hoeveelheid aangiftes van vernielingen en inbraken die gedaan zijn namens de gemeente Hellevoetsluis, is navraag gedaan bij de politie. Gebleken is dat het voor de politie onmogelijk is om aan te geven hoeveel aangiftes van vernieling en inbraak er in 2007 namens de gemeente Hellevoetsluis zijn gedaan. Wel is van de afgelopen drie jaar een specificatie en een totaaloverzicht aan te geven van diverse aangiftes van vernieling cq. zaakbeschadiging in Hellevoetsluis (bron: politie Rotterdam-Rijnmond).

Totaaloverzicht aangiftes van vernieling cq. zaakbeschadiging in Hellevoetsluis

	2005	2006	2007
Vernielingen aan auto's *	263	307	271
Vernielingen aan openbaar vervoer / Abri's	1	1	3
Vernielingen aan openbare gebouwen (eigendom van de gemeente)	26	32	49
Vernielingen aan overige objecten (zowel particuliere als gemeentelijke eigendommen)	237	245	333
Vandalisme en/of baldadigheid *	2	2	0
Openlijke geweldpleging tegen goederen (zowel particuliere als gemeentelijke eigendommen)	19	23	21
Totaal aantal aangiftes van vernielingen in Hellevoetsluis	548	610	677

* = niet relevant voor deze nota, maar voor de volledigheid wel toegevoegd.

In de cijfers is niet terug te vinden hoeveel van deze aangiftes betrekking hebben op gemeente-eigendommen, echter intern is gebleken is dat er in 2007 alleen al van graffiti door de gemeente ruim 110 keer aangifte is gedaan.

Wanneer sec gekeken wordt naar de aangiftes van vernieling van/aan openbaar gebouw plus de aangiftes van graffiti dan blijkt er in 2007 door of namens de gemeente 159 keer aangifte gedaan is van vernieling. Deze cijfers zullen in werkelijkheid veel hoger liggen, echter momenteel is dit niet aantoonbaar.

Daarnaast wordt momenteel van vernielingen aan gemeentelijk straatmeubilair nagenoeg geen aangifte gedaan. In de nota vandalisme en in dit protocol wordt aanbevolen ten alle tijden aangifte te doen van strafbare feiten, dus ook van vernieling aan straatmeubilair. Ook de cijfers van inbraken in gebouwen die eigendom zijn van de gemeente zijn niet te achterhalen.

5.2 Financiële schade

Om inzicht te krijgen in de financiële schade is onderzoek gedaan bij de financiële administratie van de gemeente Hellevoetsluis. Gebleken is dat facturen van het herstellen van schades op diverse posten worden geboekt.

Een van deze posten is de post ‘vandalisme’. In deze post zijn onder andere schoonmaakkosten van graffiti verwerkt en reparatie van glasschade. Deze bedragen zijn echter niet geheel correct aangezien de glasschade, ontstaan door inbraken, ook onder deze post geboekt zijn.

De vernielingen aan straatmeubilair zijn hoogstwaarschijnlijk niet onder de post vandalisme geboekt, maar in een andere post ondergebracht (bijvoorbeeld onderhoud). Het is niet mogelijk om deze bedragen te scheiden van de normale onderhoudskosten en dus een overzicht van het totaal aan schades (herstellen) te genereren.

Om toch enig idee te krijgen van de schade die binnen de gemeente Hellevoetsluis onder de post vandalisme geboekt is, is onderstaande tabel gemaakt. Deze tabel geeft dus de kosten voor het herstel van graffiti en glasschades (inclusief inbraakschade) aan gemeentelijke gebouwen. Uit de gegevens van de financiële administratie is ook niet te achterhalen welk bedrag van onderstaand totaalbedrag bij de veroorzaker van de schade is verhaald.

Vandalismeschade gemeente Hellevoetsluis

2005	153.529,38 euro
2006	159.620,64 euro
2007	230.241,77 euro

Het moge duidelijk zijn dat het aanbeveling verdient om de schadeherstel te labelen, zodat gemakkelijker goede overzichten kunnen worden gegenereerd. Deze overzichten (inclusief het gedeelte wat is verhaald) kunnen worden gebruikt voor communicatie richting de burger en het bestuur.

6. Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om het protocol 'schadeverhaal door de gemeente Hellevoetsluis op daders van vernielingen, vandalisme en inbraken' te implementeren binnen de gemeente Hellevoetsluis.

Indien deze werkwijze binnen de gemeente Hellevoetsluis correct wordt uitgevoerd, zal het effect vrijwel zeker of korte termijn meetbaar zijn. Hiertoe wordt echter aanbevolen een **regisseur schadeverhaal** aan te stellen die de bovengenoemde werkzaamheden gaat verrichten/ coördineren.

De **regisseur schadeverhaal** zal onderstaande werkzaamheden gaan verrichten.

- Opmaken en verwerken van de schademeldingsformulieren.
- Interne registratie van vandalismezaken, vernielingen en inbraken doormiddel van unieke zaakdossiernummers.
- Aangifte doen van alle vandalismezaken, vernielingen en inbraken met betrekking tot gemeentelijke eigendommen.
- Voeren van correspondentie met bureau Halt (invullen formulieren, verzamelen nota's).
- Voeren van correspondentie met het Openbaar Ministerie (invullen formulieren, verzamelen nota's).
- Overleg over een mogelijke civielrechtelijke procedure en overdracht naar de juristen van de afdeling Bestuursondersteuning.
- Financiële rapportage aan management en college waarbij de kosten van vernielingen, vandalistisch gedrag en inbraken duidelijk en overzichtelijk opgenomen zijn.
- Zorg dragen dat deze rapportages ook onderdeel uitmaken van werkprocessen en ambtelijke en bestuurlijke overleggen met politie.
- Externe communicatie om burgerschapszin te stimuleren. Aanbevolen wordt om samen met de voorlichters van de afdeling Bestuursondersteuning een communicatieplan te maken. De burger dient niet alleen op de hoogte te worden gebracht van de kosten die gepaard gaan met vernieling en vandalisme, de burger moet ook weten wat de gemeente er aan doet.

Aanbevolen wordt om deze administratief/juridische functie goed neer te zetten in de organisatie en als aparte taak te benoemen om het protocol ten volle te benutten. In verband met de veelvuldige contacten met justitie en de civiele procedure die mogelijk gevoerd moet worden, wordt aanbevolen om de **regisseur schadeverhaal** aan te stellen binnen de afdeling Bestuursondersteuning, zodat veelvuldig afstemming gezocht kan worden met de juristen van de gemeente Hellevoetsluis.

Aanbevolen wordt op twee momenten in de week aangifte te doen bij de politie van de nieuw binnengekomen schades en de correspondentie met bureau Halt en het OM te voeren.

Gezien de eerder genoemde taken, wordt aangenomen dat de **regisseur schadeverhaal** ongeveer twee dagdelen (8 uur) nodig heeft om de taken op de juiste manier uit te voeren. Voorsnog wordt getracht de extra werkzaamheden binnen de huidige formatie uit te laten voeren. Mocht in de toekomst blijken dat het tijdsbeslag van dien aard is dat dit tot onoverkomelijke problemen leidt, dan wordt daar op teruggekomen.

Verwacht wordt dat de **regisseur schadeverhaal** in eerste instantie meer uren nodig zal hebben aangezien de nieuwe werkwijze nog geïmplementeerd dient te worden binnen de gemeentelijke organisatie.

Gezien het hoge bedrag aan schade dat de gemeente Hellevoetsluis ondervindt van inbraken en vernielingen, wordt verwacht dat deze **regisseur schadeverhaal** tenminste “zichzelf terugverdiend”. Hiermee wordt bedoeld dat het in de lijn der verwachting ligt dat het bedrag dat verhaald wordt op veroordeelde verdachten gelijk dan wel hoger zal zijn dan de kosten van het aanstellen van voornoemde regisseur.

Geadviseerd wordt, zoals aanbevolen in de nota vandalisme, zo snel mogelijk te starten met de implementatie van dit protocol.

Bijlage 1. Intern schadeformulier

SCHADEFORMULIER Gemeente Hellevoetsluis

.....

1. schadeoorzaak 0 vandalisme 0 inbraak
0 overig.....

2. schadeobject

plaats _____

—

straat _____

—

ter hoogte van
perceelnummer _____

3. omschrijving voorval (zo nauwkeurig omschrijven, **waardoor, hoé en waarmee** de schade ontstaan is)

4. in geval van vandalisme; zijn er sporen aangetroffen?
(zo ja, omschrijf deze sporen)

5 zijn de daders bekend? ja / nee

6. getuigen ja / nee
(Gelieve adres vermelden van getuigen en / of dader óf een kenteken)

7. raming schadebedrag;

* uren buitendienstmedewerkers á €.....
€ _____

* uren toezicht- en administratiekosten á €.....
€ _____

* materiaalkosten (uit interne voorraad)

€ _____

* reparatienota derden (of een schatting)

€ _____ +

***totale kosten excl. btw**

€ _____

8. indien het een reparatienota betreft van derden, door welk bedrijf is de schade hersteld?

.....
.....

9. zijn er foto's gemaakt? ja / nee

(zo ja, graag foto's digitaal toevoegen aan het schadeformulier)

10 deze opgave is gedaan door; (svp naam en paraaf)

Bijlage 2. Civiele partijstelling brief

BESTUURSONDERSTEUNING

Postbus 13
3220 AA Hellevoetsluis
bezoekadres: Oostzanddijk 26
telefoon 0181 330911
fax 0181 330330
Banknummer B.N.G. 28.50.03.720
E-mail adres: gemeente@hellevoetsluis.nl

uw kenmerk
bijlage(n)

doorkiesnummer 330304
datum

ons kenmerk <oormerk-nr>
verzonden

onderwerp **Schade aan <feit>**

Geachte heer/mevrouw <naam>,

Door middel van deze brief delen wij u het volgende mede. Via het Openbaar Ministerie/ de politie van hebben wij vernomen dat u op <datum> <feit>. Wij hebben deze schade moeten herstellen.

De kosten voor het herstellen van deze schade bedragen €<bedrag> (zie bijgevoegde nota). Middels deze brief willen we u verzoeken de gemaakte kosten aan ons terug te betalen (obv. 6:164 BW). U dient dit bedrag aan ons te betalen binnen 3 weken na verzending van deze brief. Ter betaling treft u bijgaand een acceptgiro. Indien u een aansprakelijkheidsverzekering particulier heeft, is het mogelijk dat uw verzekering de schade vergoed. U dient hiervoor contact op te nemen met uw verzekeringsmaatschappij.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kun u contact opnemen met <medewerker schadeverhaal>, afdeling <afdeling>, telefoonnummer <telefoonnummer>.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Hellevoetsluis
de secretaris, de burgemeester,

Bijlage 3. Civiele partijstelling brief ouders

BESTUURSONDERSTEUNING

Postbus 13
3220 AA Hellevoetsluis
bezoekadres: Oostzanddijk 26
telefoon 0181 330911
fax 0181 330330
Banknummer B.N.G. 28.50.03.720
E-mail adres: gemeente@hellevoetsluis.nl

uw kenmerk
bijlage(n)

doorkiesnummer 330304
datum

ons kenmerk <oormerk-nr>
verzonden

onderwerp Schade aan <feit>

Geachte ouders of verzorgers van <naam>,

Door middel van deze brief delen wij u het volgende mede.

Via het Openbaar Ministerie/de politie van hebben wij vernomen dat <naam> op <datum> <feit>. <Object> is eigendom van de gemeente Dit gedrag kan als een onrechtmatige daad worden aangemerkt in de zin van artikel 6:162 Burgerlijk Wetboek (BW).

Aangezien uw zoon/dochter de leeftijd van 14 jaar nog niet heeft bereikt, kunnen wij hem/haar voor deze gedraging, ingevolge artikel 6:164 BW niet aansprakelijk stellen. Ingevolge artikel 6:169 BW bent u echter wel, als ouders/verzorgers, aansprakelijk voor de onderhavige schade welke veroorzaakt is door een als onrechtmatige daad te beschouwen gedraging van uw kind.

Wij stellen u dan ook ingevolge artikel 6:162 jo. 6:169 BW aansprakelijk voor de kosten die zijn verbonden aan het <herstel>. De kosten zijn gespecificeerd in de bijgevoegde nota van <naam> van <€bedrag>. U dient dit bedrag aan ons te betalen binnen 3 weken na verzending van deze brief. Ter betaling treft u bijgaand een acceptgiro. In overleg met ons is het mogelijk dit bedrag in termijnen te betalen. Hiervoor kunt u contact opnemen met <medewerker>, afdeling Financiën, telefoonnummer <telefoonnummer>. Indien u een aansprakelijkheidsverzekering particulier heeft, is het mogelijk dat uw verzekering de schade vergoed. U dient hiervoor contact op te nemen met uw verzekeringsmaatschappij.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kun u contact opnemen met <medewerker schadeverhaal>, afdeling <afdeling>, telefoonnummer <telefoonnummer>.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Hellevoetsluis
de secretaris, de burgemeester,

*Schadeverhaal op daders van vernielingen, vandalisme en inbraken
Gemeente Hellevoetsluis
Mei 2008*

Bijlage 4. Doorlopende machtiging

Doorlopende machtiging

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente.....
machtigt hierbij

de heer, mevrouw....., (functie).....
bij de gemeente.....,

tot het optreden in de procedure voor het verhalen van schade voortkomende uit vernieling,
vandalistisch gedrag en inbraken aan en in gemeentelijke eigendommen.

Plaats.....

Datum,.....

De burgemeester,

.....

De secretaris,

.....

Bijlage 5. Deelnemers werkgroep “Schadeverhaal”

- Cees van der Rande, hoofd afdeling Stedelijk Beheer
- Henk den Brok, beleidsmedewerker Wijkbeheer, afdeling Samenlevingszaken
- Jan Oranje, wijkteamchef politie Hellevoetsluis
- Rene Stift, beleidsmedewerker Openbaar Ministerie
- Gert de Bruijn, beleidsmedewerker Openbaar Ministerie
- Marcel Kievit, beleidsmedewerker Bestuur en Veiligheid, afdeling Bestuursondersteuning
- Leonora Buis, beleidsmedewerker Bestuur en Veiligheid, afdeling Bestuursondersteuning